

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 29 listopada 2023 r.

Pozycja 313

POSTANOWIENIE

z dnia 25 października 2023 r.

Sygn. akt Ts 94/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący

Krystyna Pawłowicz – sprawozdawca

Stanisław Piotrowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 2 sierpnia 2023 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 22 marca 2021 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o zbadanie zgodności: 1) art. 25b ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755) z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 78 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 79 ust. 1, art. 79 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1, art. 176 ust. 1 Konstytucji; 2) art. 394² § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296) w zakresie, w jakim „nie określa zasad zaskarżenia orzeczenia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych gdy o zwolnieniu od kosztów po raz pierwszy orzeka Sąd II instancji” z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 176 ust. 1, art. 176 ust. 1 Konstytucji; 3) art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1469) z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 2 Konstytucji.

Zdaniem skarżącego art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469) narusza zasadę państwa prawa (art. 2 Konstytucji), a w konsekwencji prawo do rzetelnej procedury sądowej (tj. art. 45 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji). Na skutek zastosowania art. 25b ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755) naruszono jego prawo do rzetelnej procedury sądowej w demokratycznym państwie prawa (art. 45 Konstytucji), prawo do naprawienia szkody wyrządzonej niezgodnym z prawem działaniem organów władzy publicznej (art. 78 Konstytucji,

błędnie wskazany w skardze jako art. 78 ust. 1 Konstytucji), a także zakaz zamykania drogi sądowej określony w art. 77 ust. 2 Konstytucji. W odniesieniu do art. 394² § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296, ze zm.) skarżący wskazał, że zostało naruszone jego prawo do właściwego sądu drugiej instancji (w zakresie zażalenia do innego składu sądu drugiej instancji).

2. Postanowieniem z 2 sierpnia 2023 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 18 sierpnia 2023 r.) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej wskazując, że skarżący nie usunął braków skargi konstytucyjnej w zakresie uzasadnienia niezgodności art. 9 ust. 2 ustawy nowelizującej z Konstytucją. Nieprecyzyjne określenie zarzutów dotyczących tego przepisu nie pozwalało nawet na stwierdzenie, czy i w jakim zakresie przepis ten miał zastosowanie w sprawie skarżącego. Trybunał wskazał także, że skarżący nie uzyskał ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie kwestionowanego art. 394² § 2 k.p.c., co wykluczyło możliwość merytorycznego rozpoznania skargi w tym zakresie. W odniesieniu do art. 25b ust. 1 ustawy o kosztach sądowych Trybunał wskazał, że zarzut sformułowany przez skarżącego dotyczy w istocie warunków zwalniania od kosztów sądowych, wobec tego uzasadnienie zarzutów podniesionych przez skarżącego nie odnosi się do treści normatywnej tego przepisu, ponieważ nie dotyczy on warunków zwalniania od kosztów sądowych, lecz określa wysokość opłaty sądowej.

3. W zażaleniu z 28 sierpnia 2023 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie Trybunału z 2 sierpnia 2023 r. (błędnie wskazane przez skarżącego jako postanowienie z 27 czerwca 2023 r.), wnosząc o jego uchylenie oraz skierowanie skargi do rozpoznania. Skarżący wniósł jednocześnie o „skierowanie przez skład orzekający wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności Art. 60 ust. 4 Ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym z Art. 190 ust. 5 Konstytucji oraz Art. 45 ust. 1 Konstytucji w związku z Art. 190 ust. 5 Konstytucji, oraz o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania wniosku”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym, badając w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdzono istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK). Z kolei – w myśl art. 61 ust. 6 u.o.t.p.TK – Trybunał, na posiedzeniu niejawnym, postanowieniem pozostawia bez rozpoznania zażalenie wniesione po upływie terminu określonego w art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK.

2. W niniejszej sprawie zażalenie na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 2 sierpnia 2023 r. zostało wniesione z przekroczeniem terminu określonego w art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK. Zgodnie bowiem z tym przepisem na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej skarżącemu przysługuje zażalenie do Trybunału w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia tego postanowienia. Odpis wskazanego powyżej postanowienia doręczono pełnomocnikowi skarżącego 18 sierpnia 2023 r. Termin wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego upłynął w piątek 25 sierpnia 2023 r.

Zażalenie zostało zaś wniesione do Trybunału dopiero w poniedziałek 28 sierpnia 2022 r. (data nadania), a więc z przekroczeniem ustawowego terminu.

W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 6 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w sentencji.